

BIJLAGE: Bescherming jeugdigen tegen schadelijke geweldsbeelden, alcohol, tabak en gokverslaving

Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding en gezonde ontwikkeling van hun kinderen. Dat laat onverlet dat ook andere volwassenen verantwoordelijkheid dragen voor de bescherming van jeugdigen tegen voor hen schadelijke invloeden. Dit geldt in het bijzonder voor aanbieders van schadelijk te achten producten als alcohol, tabak, kansspelen en films waarin voor jeugdigen mogelijk schadelijke beelden vertoond worden. Op verschillende wijzen heeft de wetgever gemeend jeugdigen tegen dergelijke schadelijke invloeden te moeten beschermen door naast de ouders ook de aanbieders hierin verantwoordelijkheid te geven.

Voor de bescherming tegen schadelijke beelden is artikel 240a Sr van toepassing. Deze bepaling stelt, kort gezegd, strafbaar het aanbieden of vertonen van een afbeelding, voorwerp of een gegevensdrager, die beelden bevat waarvan de vertoning schadelijk is te achten voor een persoon onder de 16 jaar, aan een minderjarige van wie de aanbieder weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze jonger is dan 16 jaar. De wetgever heeft daarbij geen onderscheid gemaakt tussen gevallen waarbij het schadelijke beeldmateriaal wordt aangeboden of vertoond aan een onbegeleid kind dan wel een kind dat onder begeleiding van zijn ouders daarvan kennis wil nemen. Voor bioscopen betekent dit dat de wetgever de uiteindelijke beslissing over de vraag of het kijken naar een film in de bioscoop al dan niet schadelijk is voor een kind, uit handen van zijn ouders heeft genomen.

In het Algemeen Overleg over Jeugd, Geweld en Media van 27 juni 2006 is de Tweede Kamer er in dit verband op gewezen dat ook in andere, vergelijkbare situaties een soortgelijke afweging wordt gemaakt. Conform de toezegging tijdens dit AO gedaan, wordt de Tweede Kamer hierover bij dezen geïnformeerd.

Om alcoholmisbruik onder jongeren te voorkomen kent de regelgeving leeftijdsgrenzen. Dit is vastgelegd in artikel 20 van de Drank- en Horecawet. Het is strafbaar gesteld om jongeren onder de 16 jaar alcoholhoudende drank te verkopen. De leeftijdsgrens voor sterke drank ligt bij 18 jaar. Sinds 2000 moeten alle (commerciële) verstrekkers van alcohol de leeftijd van jongeren vooraf controleren. Het is een verstrekker van alcohol evenmin toegestaan iemand alcohol te verkopen als duidelijk is dat de verkochte drank doorgegeven zal worden aan een jongere.

Ook de Tabakswet stelt in artikel 8 leeftijdsgrenzen, door de verstrekking van tabak aan personen van wie niet is vastgesteld dat zij de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt, strafbaar te stellen. Het is evenmin toegestaan iemand tabak te verkopen als duidelijk is dat het tabaksproduct kennelijk bestemd is voor een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt. Verkooppunten zijn verplicht duidelijk zichtbaar te melden dat aan personen jonger dan 16 jaar geen tabaksproducten worden verstrekt.

Ten slotte zijn er leeftijdsgrenzen gesteld in de Wet op de kansspelen, dan wel de op die wet gebaseerde regelgeving (Kansspelenbesluit en kansspelvergunningen). In het algemeen mogen personen die nog niet de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt, gelet op de potentiële risico's die gemoeid zijn met kansspelen, niet worden toegelaten als deelnemer aan een kansspel. Tevens is het de exploitant van een speelautomatenhal verboden personen onder de 18 jaar toegang te verlenen en bestaat er voor deze personen een verbod om in een speelautomatenhal aanwezig te zijn.